

Hvad er grå stær?

Grå stær, også kaldet katarakt, er betegnelsen for uklarhed af øjets linse. Linsen ligger lige bag pupillen og er normalt helt klar. Linsen kan blive uklar med alderen. Hvis linsen er uklar, kan lyset ikke passere frit til nethinden bagest i øjet, og synet bliver nedsat.

Den eneste effektive behandling af grå stær er operation med fjernelse af linsens uklare indhold og indlæggelse af en klar linse af kunststof (acryl).

Forundersøgelse

Forud for operationen for grå stær for De tid til en forundersøgelse. Ved denne undersøgelse foretages bl.a. udmåling af, hvilken linsestyrke, der skal lægges ind i Deres øje, og De får nærmere information om operationen. Til forundersøgelsen bedes De medbringe et udfyldt skema vedr. allergi, sygdomme og medicin.

På operationsdagen

De må spise morgenmad, som De plejer, og tage Deres sædvanlige medicin, og øjendråber, medmindre andet er aftalt ved forundersøgelsen.

- De må ikke bruge ansigtscreme eller øjenmake-up
- Det er en god idé at have bekvemt tøj på
- De tilrådes at have vasket hår.

Operationen foregår ambulant i lokalbedøvelse. Efter operationen får De en klap for øjet, som må fjernes efter et par timer.

De skal regne med at være i øjenklinikken i ca. to timer på operationsdagen især pga. øjendrypningen.

Før operationen bliver De tilbudt en afslappende tablet.

På operationsstuen

På operationsstuen sidder De i en tandlægestol, som lægges bagover. De får lagt et tyndt papirstykke over ansigtet. Personalet sørger for, at De frit kan trække vejret.

Operationen foregår med ultralyd. Den naturlige linse fjernes og erstattes med en lille linse af plast. Såret i øjet er kun få mm bredt, og skal som regel ikke syes.

Når operationen er overstået, får De en forbindelse for det opererede øje. Denne forbindelse må De fjerne efter et par timer. Undgå at gnide i øjet.

Kontrol efter operationen

De møder til kontrol dagen efter operationen. Efter denne kontrol skal De begynde at dryppe øjet med øjendråber. De får yderligere to tider til kontrol; 1 uge efter operationen samt 3 uger efter operationen.

Øjendrypning

Fra dagen efter operationen drypper De det opererede øje fire gange dagligt med øjendråber (Tobradex eller Spersadex). De får recept på øjendråberne i forbindelse med forundersøgelsen, så De kan hente øjendråberne på apoteket, og have dem klar hjemme til dagen efter operationen. Øjendråberne opbevares bedst i køleskab. Det aftales ved de efterfølgende kontroller, hvor længe øjendrypningen fortsættes.

Efter operationen

Det er normalt, at øjet er irriteret, og det kan føles som om, der er grus i det.

Det er også normalt, at øjet er rødt og løber i vand, især de første dage.

Pupillen kan være stor i flere dage.

Hvis De får smerter i øjet, må De tage smertestillende håndkøbsmedicin.

Øjne reagerer forskelligt. Hos nogle kan det knapt nok ses, at det er opereret, hvorimod andres øjne bliver røde. Det har ingen betydning for resultatet.

Der kan være forskel på, hvor hurtigt synet bliver normalt.

De vil måske opleve, at synet på det ikke opererede øje forværres. Det skyldes, at synet på det opererede øje er blevet meget bedre.

De kan også opleve den første tid efter operationen som besværlig.

- De kan måske fornemme skygger
- synet kan være uklart
- lyset kan blænde eller blinke
- farverne kan føles stærke og blå

Disse gener forsvinder, når øjet falder til ro.

De må gøre, som De plejer

Det vil sige, at De må:

- gøre lettere gymnastik
- købe ind
- cykle og rejse med bus/tog/fly
- se TV og læse
- bade og vaske håret
- vaske ansigt og øjenlåg (undgå dog at gnide eller trykke øjet)
- bruge Deres gamle briller, hvis De synes De har glæde af dem.

De må dog ikke i 2 uger efter operationen:

- gå i svømmehallen
- løfte meget tunge ting
- færdes i meget støvede, urene omgivelser

Komplikationer

Resultatet af en grå stær operation er i reglen godt.

Kun i sjældne tilfælde bliver synet dårligere. Dette kan dels skyldes forværring af andre øjensygdomme, dels at øjets nethinde og hornhinde er følsomme, og kan forandres efter operationen.

Disse forandringer er oftest forbigående.

I meget sjældne tilfælde kan der komme betændelse i det opererede øje.

I ekstremt sjældne tilfælde kan komplikationer efter operationen medføre tab af synet eller øjet.

Efterstær

Ved operationen efterlades en tynd hinde fra den naturlige linse inde i øjet. Denne tynde hinde kan senere blive uklar. Dette kaldes efterstær, og opleves som aftagende syn.

Efterstær kan komme nogle måneder eller flere år efter operationen.

Efterstær fjernes med en mindre laserbehandling.

Kontakt til øjenlæge ved akut problem

Hvis De efter operationen får problemer, skal De ringe til øjenklinikken eller kontakte skadestuen, specielt hvis:

- synet pludseligt forværres
- øjet bliver ildrødt eller gør ondt
- De af anden årsag er urolig for Deres øje.